

in wiens naam en voor wiens rekening de polis werd afgesloten door de gevolmachtigde onderschrijver; 4° moeten eveneens voldoen aan de bepalingen van deze afdeling die van toepassing zijn op de verzekeringsmaakte-lars.”

De bepalingen inzake het statuut en de activiteiten van de gevolmachtigd onderschrijvers zijn in werking getreden op 10 april 2019.

Wet tot toegankelijker maken van rechtsbijstandsverzekering gepubliceerd in Belgisch Staatsblad

VERZEKERING

Rechtsbijstandverzekering

ASSURANCES

Assurance protection juridique

De wet van 22 april 2019 tot het toegankelijker maken van de rechtsbijstandsverzekering werd op 8 mei 2019 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. De wet voert een belastingvermindering in voor de premies van rechtsbijstandsverzekeringen die voldoen aan de in de wet voorziene voorwaarden inzake gedekte risico's, minimale waarborg en wachtermijnen.

Hierna wordt kort ingegaan op drie aspecten van de nieuwe regeling: de omvang van de belastingvermindering (1), de minimale voorwaarden waaraan de overeenkomsten voor een rechtsbijstandsverzekering moeten voldoen om in aanmerking te komen voor die belastingvermindering (2), en de concrete toepassing van de regeling op de erelonen van advocaten (3).

(1) Omvang van de belastingvermindering

In het Wetboek van Inkomstenbelastingen (WIB92) wordt een nieuw artikel 145 opgenomen dat voorziet in een belastingvermindering voor de premies van een rechtsbijstandsverzekering in de zin van artikel 154 W.Verz., die de belastingplichtige individueel heeft afgesloten bij een in de EER gevestigde verzekeringsonderneming, en die voldoet aan alle minimale voorwaarden bepaald in de wet van 22 april 2019.

De premiebetalingen komen in aanmerking voor de belastingvermindering tot een bedrag van 310 EUR voor aanslagjaar 2020 (indexatie op grond van een basisbedrag van 195 EUR). De belastingvermindering is gelijk aan 40 % van het in aanmerking te nemen bedrag, waardoor de maximale belastingvermindering voor aanslagjaar 2020 124 EUR zal bedragen.

De regeling inzake de vrijstelling van de jaarlijkse premietaks, zoals voorzien in artikel 176², 12° Wetboek diverse rechten en taksen en het KB van 15 januari 2007 inzake de minimumvoorwaarden rechtsbijstandsverzekering om in aanmerking te komen voor de premievrijstelling, wordt opgeheven door de wet van 22 april 2019.

(2) Minimale voorwaarden rechtsbijstandsverzekering

De artikelen 2-9 van de wet stellen de minimale voorwaarden vast waaraan een rechtsbijstandsverzekering moet voldoen om aanleiding te geven tot een belastingvermindering. Het betreft aldus geen 'modelverzekeringsovereenkomst rechtsbijstand' waarin minimumgarantievoorwaarden worden vastgesteld waaraan elke verzekeringsovereenkomst zou moeten voldoen. Uit de Memorie van Toelichting blijkt dat deze voorwaarden gebaseerd zijn op voornoemd KB van 15 januari 2007 (*Parl.St.* Kamer 2018-2019, nr. 3560/001; 5). Er wordt o.m. voorzien in minimale voorwaarden op het vlak van:

- *wachttijd* (artikel 6, § 2): niet meer dan 5 jaar voor contractuele geschillen met betrekking tot de goede uitvoering van bouwwerken; niet meer dan 3 jaar voor geschillen inzake echtscheiding; niet meer dan 1 jaar voor o.a. (andere) geschillen inzake personen- en familierecht, verbintenissen uit overeenkomst of arbeidscontracten. Voor niet in deze bepaling vermelde geschillen (zoals bijvoorbeeld inzake onrechtmatige daad) mag geen enkele wachttijd worden voorzien in de polis;
- *aard van het geschil* (artikel 7): hierin wordt overgenomen wat reeds voorzien was in voormeld KB van 15 januari 2007, maar met een uitbreiding van de waarborg tot alle geschillen die ressorteren onder het recht inzake verbintenissen uit overeenkomst, zonder uitsluiting van de geschillen met betrekking tot de goede uitvoering van bouwwerken. Ook geschillen m.b.t. arbeidscontracten, het statuut van ambtenaar en het sociaal statuut van zelfstandigen, worden verzekerd. De verzekeraar kan verder niet langer het contentieux van de prejudiciële vragen uitsluiten dat betrekking heeft op een door de waarborg gedekt geschil. Artikel 7, § 2 voorziet een lijst van 15 soorten geschillen die wel kunnen worden uitgesloten van de waarborg;
- *minimaal waarborgplafond* (artikel 8, § 3): het plafond van de waarborg moet worden vastgesteld op ten minste 13.000 EUR per geschil in burgerlijke zaken, en ten minste 13.500 EUR voor een geschil in strafzaken. Het plafond kan wel worden vermindert voor een geschil m.b.t. een echtscheiding (tot 3.375 EUR), alsook voor geschillen inzake bouwwerken en arbeidsgeschillen (tot 6.750 EUR).

(3) Toepassing op erelonen van advocaten

Artikel 8, § 2 van de wet voorziet dat de waarborg voor de kosten en erelonen van advocaten door de verzekeraar ten laste wordt genomen ten belope van de door de Koning vastgestelde bedragen per prestaties. Elke overschrijding hiervan valt ten laste van de verzekerde zelf, al kan de verzekeraar wel aanbieden die overschrijding ten laste te nemen. Overeenkomstig artikel 11 van de wet

kan de advocaat zich ertoe engageren om zijn erelonen en kosten te bepalen op deze bedragen. Hij informeert hierover gelijktijdig de cliënt en de verzekeraar. Consumentenorganisatie Test-Aankoop heeft twijfels geuit bij de goede dienstverlening van advocaten in dit systeem, daar zij de voorgestelde baremabedragen te laag acht. Voogdijminister Geens benadrukt dat de vrije keuze van advocaat in ieder geval gegarandeerd blijft, en dat een advocaat voor elke zaak de keuze krijgt om zich te conventioneren aan bedragen vastgesteld bij KB.

De wet treedt in werking op 1 september 2019.

Wet van 22 april 2019 inzake wijziging van voorschriften i.v.m. opzegging van verzekeringsovereenkomst: much ado about nothing?

VERZEKERING

Verzekeringsovereenkomst – Opzegging

ASSURANCES

Contrat d'assurance – Résiliation

De wet van 22 april 2019 tot wijziging van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen (W.Verz.), ten einde de voorschriften in verband met de opzegging van de verzekeringsovereenkomsten te wijzigen, om de consumenten beter te beschermen, werd op 30 april 2019 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

Het wetsvoorstel dat aan de basis lag van de wet (*Parl.St.* Kamer 2018-19, nr. 3468/001), ging aanvankelijk veel verder dan de eerder beperkte wijziging die is ingevoerd door de wet van 22 april.

Het oorspronkelijke wetsvoorstel kan vrij ambitieus genoemd worden, en voorzag met name in:

- Het recht voor de consument om de verzekeringsovereenkomst op te zeggen in om het even welke schriftelijke vorm (waar artikel 84, § 1, eerste lid W.Verz. thans bepaalt dat de opzegging dient te gebeuren bij aangetekende brief, bij deurwaardersexploot of door afgifte van de opzeggingsbrief tegen ontvangstbewijs).
- Het recht voor de consument om de verzekeringsovereenkomst op te zeggen zonder jaarlijkse vervalddag (waar artikel 85, § 1, eerste lid W.Verz. thans bepaalt dat de verzekeringnemer zich in principe ten minste drie maanden vóór de vervalddag van de overeenkomst dient te verzetten tegen de stilzwijgende verlenging ervan, volgens de in artikel 84 voorgeschreven wijzen).

Na het doorlopen van het wetgevend proces moet evenwel worden vastgesteld dat van voornoemde ambitie weinig is overgebleven. In een eerste amendement op het wetsvoorstel wordt voorgesteld om enkel te focussen op het opzeggingsrecht, en niet op de wijzen van opzegging. De maatregel waarbij de consument de verze-

keringsovereenkomst zou kunnen opzeggen in het om het even welke schriftelijke vorm, zou op meerdere praktische bezwaren stuiten (*Parl.St.* Kamer 2018-2019, nr. 3468/002, 2 en nr. 3468/006, 4).

Vervolgens wordt ook een amendement ingediend waarin de maatregel om de verzekeringsovereenkomst op te zeggen zonder jaarlijkse vervalddag, geschrapt en vervangen wordt door de thans ingevoerde regeling (*Parl.St.* Kamer 2018-2019, nr. 3468/003 en nr. 3468/004).

De wet van 22 april 2019 wijzigt artikel 85, § 1 W.Verz. met name als volgt:

- tussen het eerste en het tweede lid van artikel 85, § 1 wordt een lid ingevoegd, luidende: *“De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad en na advies van de Nationale Bank van België, voor bepaalde types van verzekeringen kortere termijnen bepalen waarbinnen de verzekeringnemer zich moet verzetten tegen de stilzwijgende verlenging”*
- in het vierde lid van artikel 85, § 1 W.verz. worden de woorden *“Het eerste en het tweede lid”* vervangen door de woorden *“Het eerste en het derde lid”* om rekening te houden met bovenstaande wijziging.

Deze nieuwe regeling maakt het dus mogelijk dat de termijn van drie maanden in artikel 85, § 1, eerste lid W.Verz. wordt ingekort bij KB. Volgens de parlementaire voorbereiding moeten deze ingekorte termijnen *“de consument in staat stellen om korter tegen de eindvervalddag de verzekeringsovereenkomst te kunnen opzeggen zodat hij op deze manier ook actiever kan zoeken om een interessantere verzekering te zoeken”* (*Parl.St.* Kamer 2018-19, nr. 3468/003, 2).

10. INTERNATIONAAL PRIVAATRECHT / DROIT INTERNATIONAL PRIVÉ

*Guillaume Croisant*⁴

Rechtspraak/Jurisprudence

Cour de cassation 8 février 2019

DROIT JUDICIAIRE EUROPÉEN ET INTERNATIONAL

Clause attributive de compétence – Clauses abusives – Règlement Bruxelles Ibis

EUROPEES EN INTERNATIONAAL GERECHTELIJK RECHT

Bevoegdheidsbeding – Onrechtmatige bedingen – Verordening Brussel Ibis

La Cour de cassation a censuré une décision du Tribunal

⁴ Avocat à Bruxelles, assistant à l'ULB.